

Інститут поліграфії та медійних технологій

Освітня програма (спеціалізація):

Інженерна екологія і ресурсощадні технології поліграфії

(код G2/G20/1813)

Спеціальність:

**Технологія захисту навколишнього середовища/Видавництво
та поліграфія**

(код G2/G20)

Галузь знань:

Інженерія, виробництво та будівництво

(код G)

Перелік дисциплін

для вступу на навчання за освітньою програмою підготовки магістр

- Видавничо-поліграфічні і пакувальні матеріали
  - Технологія друкарських процесів
  - Безпека життєдіяльності і основи охорони праці
  - Техноекологія
-

Спеціальність :: G2/G20. Технологія захисту навколишнього середовища/Видавництво та поліграфія

Галузь знань: G. Інженерія, виробництво та будівництво

Освітня програма (G2/G20/1813) :: Інженерна екологія і ресурсощадні технології поліграфії

Дисципліна : Видавничо-поліграфічні і пакувальні матеріали

Розділ 1. Сировина і напівфабрикати виробництва паперу

§ 1. Папір, целюлоза, основні напівфабрикати

§ 2. Технології виробництва паперу і картону

§ 3. Операції обробки паперу

Розділ 2. Властивості паперу

§ 1. Структура паперу

§ 2. Поверхневі характеристики паперу

§ 3. Механічні властивості паперу

§ 4. Оптичні показники паперу

§ 5. Взаємодія паперу з рідинами

§ 6. Асортимент паперу і картону

Розділ 3. Властивості і структура друкарських фарб

§ 1. Фарбуючі речовини

§ 2. Властивості фарбуючих речовин і вимоги до них

§ 3. В'язучі речовини і плівкоутворення

§ 4. Технології виробництва друкарських фарб

§ 5. Властивості друкарських фарб

§ 6. Асортимент друкарських фарб

Розділ 4. Допоміжні поліграфічні матеріали

§ 1. Палітурні клеї

§ 2. Палітурні покрівельні матеріали

§ 3. Лаки для оздоблення друкарських відбитків

§ 4. Поліграфічна фольга

Література

1. Поліграфічні матеріали / Під ред. проф. Лазаренка Е.Т. – Львів: Афіша, 2001. - 237 с.
2. Матеріали і технології лакування поліграфічної продукції / Репета В. Б., Шибанов В. В. Л.: Українська академія друкарства, 2021. - 135 с.
3. Репета В.Б., Шибанов В. В.. Матеріали і технології цифрового друку. Львів: Укр. акад. друкарства, 2021. - 160 с.
4. Гунько С.М. Основи поліграфії. Навч. посіб. – Львів.: Укр. акад. друкарства, 2013.
5. Основи поліграфії (друкарські та брошурувально-палітурні процеси) : навч. посіб. / Л. С. Слоцька, В. З. Майк, Ю. М., Румянцев; за заг. ред. д. т. н., проф. Е. Т. Лазаренка. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2012. - 244 с.
6. Контюх Л. Види і властивості паперу для друку: навчальник посібник. К. Університет «Україна». 2012. – 203 с.

Дисципліна : Технологія друкарських процесів

Розділ 1. Місце друкарських процесів у системі репродукування і розмноження інформації. Якість друкування

§ 1. Загальні відомості про друкарські процеси. Основні етапи друкарства. Основні визначення та розрахунки в технології друкарських процесів. Стандартизація друкування. Класифікація технологій друкування. Порівняльна характеристика поліграфічних технологій друкування за класифікаційними ознаками

§ 2. Узагальнена технологічна блок-схема друкування. Функціональна модель друкарського процесу. Технологічні операції у системах друкування. Технологічне призначення основних вузлів друкарського устаткування. Технологічні властивості основних і допоміжних матеріалів

§ 3. Синтез кольору на друкованих відбитках. Методологія та критерії оцінювання якості друкованих відбитків. Передавання оптичних градацій та їх спотворення при друкуванні. Визначення втрат інформаційної ємності при друкуванні

Розділ 2. Цифрові технології друкування: computer to print та computer to press. Технологічні і конструктивні особливості пристроїв цифрового друку та цифрових друкарських машин

§ 1. Струменевий друк. Широкоформатний (сольвентний та екосольвентний) друк. Сфера застосування, особливості технології друкування, витратні матеріали та устаткування

§ 2. Електрофотографічний друк. Іонографія. Магнітографія. Сфера застосування, особливості технології друкування, витратні матеріали та устаткування

§ 3. Сублимаційний та термотрансферний друк. Сфера застосування, особливості технології друкування, витратні матеріали та устаткування

§ 4. «Computer-to-press» (Різографія (Computer-to-press), Цифровий офсетний друк (Direct Imaging)). Сфера застосування, особливості технології друкування, витратні матеріали та устаткування

Розділ 3. Технології друкування з постійних форм. Технологічні і конструктивні особливості друкарських машин

§ 1. Високий та флексографічний друк. Сфера застосування, особливості технології друкування, витратні матеріали та устаткування

§ 2. Офсетний друк. Сфера застосування, особливості технології друкування, витратні матеріали та устаткування

§ 3. Глибокий друк. Сфера застосування, особливості технології друкування, витратні матеріали та устаткування

§ 4. Спеціальні види друку. Трафаретний і тампонний друк. Сфера застосування, особливості технології друкування, витратні матеріали та устаткування

Розділ 4. Дослідження явищ, що відбуваються під час друкування та їх моделювання

§ 1. Властивості твердих поверхонь, поверхневий натяг контрастних речовин і зволожувальних розчинів, поверхнева енергія металів та полімерів. Накладостійкість друкарських форм

§ 2. Змочування, прилипання і всмоктування контрастних речовин основними і допоміжними матеріалами в процесі друкування

§ 3. Взаємодія між фарбою і папером під час друкування. Когезійний механізм розривання фарби при перенесенні її у друкарській машині. Спрощене рівняння фарбопередавання Уолкера-Фецко. Розрахунок товщини фарби на формі при друкуванні накладу. Визначення реологічних властивостей. Вплив зусилля розтягу фарби на вищипування

§ 4. Фізико-механічні явища в друкарських процесах. Основна діаграма та рівняння друкарського процесу. Рівняння Фецко-Толленаара. Вплив швидкості друкування на тиск. Розрахунок ширини смужки контакту між формним і офсетним циліндрами. Розрахунок відносної площі друкарських елементів у світлих і темних ділянках на відбитку

§ 5. Електростатичні поля при друкуванні

§ 6. Теплові явища при друкуванні. Вплив температури на властивості контрастних речовин і зволожувальних розчинів

Розділ 5. Вибір і підготовка основних та допоміжних матеріалів

§ 1. Основні принципи вибору друкарського паперу. Розрахунок кількості паперу для друкування накладу. Підготовка паперу для друкування. Відносна вологість повітря та її вплив на властивості паперу

§ 2. Підготовка друкарської фарби. Інструментальна техніка та методи розрахунків рецептур фарб. Перевірка фізико-хімічних властивостей фарб. Розрахунок кількості фарби для друкування накладу

§ 3. Підготовка декаля для офсетного циліндра. Розрахунок товщини підкладки під друкарську форму та декаль. Розрахунок відстані між поверхнею офсетного та друкарського циліндрів. Розрахунок графічних абсолютних та відносних спотворень під час друкування

Розділ 6. Технологічний процес друкування на офсетних машинах

§ 1. Підготовка основних і допоміжних вузлів друкарського устаткування та технічне обслуговування. Вузли аркушевих та ролевих машин і операції з їхньої підготовки. Засоби керування друкарським устаткуванням. Системи попереднього налагодження друкарських машин

§ 2. Технологічний процес друкування на офсетній машині GTO-52. Елементи керування друкарською машиною. Елементи механічного керування самонакладом. Підготовчі операції та друкування. Операції з обслуговування устаткування під час друкування. Засоби контролю показників якості відбитків

§ 3. Технологічні розрахунки у друкарських процесах. Розрахунок прогінного накладу та фарбовідбитків при друкуванні видання. Розрахунок кількості друкарських машин

Література

1. Шаблій І.В. Технологія друкарських процесів. – Львів: Оріяна-Нова, 2003. – 208 с.

2. Ривак П.М. Технологія друкарських процесів. Лабораторний практикум: навч.-метод. посіб. / П. М. Ривак. — Львів: Укр. акад. друкарства, 2021. — 224 с.

3. Репета В.Б. Матеріали і технології цифрового друку: Навч. посібник 2-ге вид. змін. і доп. / В.Б. Репета, В.В. Шибанов. – Львів.: Українська академія друкарства, 2021. 160 с.
4. Kipphan, H. (2001). Handbook of Print Media: 1st edition. Springer, 1247 p.

Дисципліна : Безпека життєдіяльності і основи охорони праці

Розділ 1. Фактори навколишнього середовища і їх вплив на життєдіяльність

- § 1. *Променева енергія. Освітленість*
- § 2. *Характеристика електромагнітного поля. Техногенні джерела електромагнітного поля*
- § 3. *Шум і його класифікація. Об'єктивні акустичні характеристики. Швидкість звуку та його поширення в різних середовищах*
- § 4. *Хімічні чинники виробничого середовища. Класифікація шкідливих речовин*
- § 5. *Умови життєдіяльності людини, класифікація. Спосіб життя і його вплив на здоров'я людини*

Розділ 2. Охорона праці

- § 1. *Правові та організаційні питання охорони праці*
- § 2. *Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії*
- § 3. *Організація охорони праці на підприємстві*
- § 4. *Основи техніки безпеки*
- § 5. *Основи пожежної безпеки*

Література

1. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник / В.В. Зацарний, О.В. Зацарна, О.В. Землянська, Н.А. Праховнік. – Київ, НТУУ «КПІ», 2016. – 230 с.
2. Атаманчук П.С., Білик Р.М., Медерецький В.В. та інші. Безпека життєдіяльності та охорона праці/ Навчальний посібник / П. С. Атаманчук, Р. М. Білик, В. В. Мендерецький, О. П. Панчук, Т. П. Поведа, О. Г. Чорна. – Кам'янець-Подільський : Друк-Сервіс, 2017. – 108 с.
3. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Львів: Афіша, 2002. – 320 с.
4. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Мельников О.В. Основи охорони праці. Підручник. Львів: Афіша, 2000. – 350 с.

Дисципліна : Техноекологія

Розділ 1. Техносфера

- § 1. *Ресурси техносфери*
- § 2. *Техносфера і довкілля*
- § 3. *Техногенний вплив на довкілля*

Розділ 2. Целюлозно-паперова промисловість і її вплив на довкілля

- § 1. *Забруднення атмосферного повітря*
- § 2. *Забруднення гідро- та літосфери*
- § 3. *Упровадження нових технологій у целюлозно паперовому виробництві*

Розділ 3. Відходи життєдіяльності

- § 1. *Класифікація відходів і поводження з ними*
- § 2. *Використання промислових відходів*
- § 3. *Сучасні екологобезпечні технології утилізації ТПВ*

Розділ 4. Вплив хімічної промисловості

- § 1. *Використовувані ресурси*
- § 2. *Вплив на довкілля*
- § 3. *Заходи зі зниження рівня негативного впливу хімічної промисловості на навколишнє середовище та його попередження*

Розділ 5. Урбаністична взаємодія суспільства з природою

- § 1. *Особливості міського мікроклімату та його чинники: освітленість, тепловий режим, вологість, опади, газовий режим*
- § 2. *Острови тепла у містах. Смог. Класифікація урбанізованих ландшафтів*
- § 3. *Екожитло. Екоміста майбутнього*

Література

1. Мальований М.С., Боголюбов В.М., Шаніна Т.П., Шмандій В.М., Сафранов Т.А. Техноекологія: підручник / За ред. М.С.Мальованого. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2013. – 424 с.

2. Станкевич С. В. Техноекологія: навч. посіб. / С. В. Станкевич, Л.В. Головань; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2020. – 338 с.
3. Екологія. [Електронний ресурс]. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за загальною ред. О. Є. Пахомова; худож.-оформлювач Г. В. Кісель. – Харків: Фоліо, 2014. – 666 с.
4. Урбоекологія : підруч. для студентів спеціаліз. коледжів та ВНЗ III - IV рівнів акредитації / І. А. Василенко, О. А. Півоваров, І. М. Трус, А. В. Іванченко; ДВНЗ «Укр. держ. хім.-технол. ун-т». – Дніпро : Акцент, 2017. – 308 с.
5. Сторожук В., Мельников О. Відходи підприємств. Навчальний посібник. Л.: Українська академія друкарства, 2012. - 286 с.